

Література:

1. Литвиненко С. А. Ігротерапія як метод психологічної допомоги дітям і підліткам [Електронний ресурс] / С. А. Литвиненко // Психологія : реальність і перспективи. – 2014. – вип. 3. – С. 8–11. – Режим доступу : file:///D:/Downloads/prp_2014_3_5.pdf
2. Лэндрет Г. Игровая терапия : искусство отношений / Г. Лэндрет. – Москва : Изд-во, 1994. – 368 с.
3. Фрейд А. Введение в технику детского психоанализа / А. Фрейд. – Москва, 1991. – 118 с.

Науковий керівник: к.п.н., доц. кафедри педагогіки і психології Герасимова І. В.

О. Ю. Білоха

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В УМОВАХ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Актуальність дослідження. Основним завданням сучасної системи освіти є формування гармонійно розвиненої особистості, конкурентного фахівця, що вмє системно мислити, аналізувати, порівнювати, практично вирішувати поставлені перед ним життєві та професійні проблеми. У Національній доповіді «Новий курс: реформи в Україні. 2010–2015», «Національні стратегії розвитку освіти України на 2012–2021 рр.» були проголошені ідеї, які дозволять виховати творчих людей, відповідальних, активних громадян, готових до співпраці у новому європейському суспільстві.

Проект Нової української школи широко обговорюється у пресі, зокрема у статтях міністра освіти і науки України Л.М. Гриневич, роботах науковців О.Б. Бігич, Л.В. Калініної, В.Г. Редька та ін [3, 8].

Мета дослідження полягає у розкритті особливостей формування математичної компетентності молодших школярів Нової української школи.

Нині у вітчизняній педагогіці існує багато думок щодо визначення категорій «компетентність» та «математична компетентність».

Про компетентнісний підхід до формування змісту освіти зазначено в Державних стандартах освіти та реалізовано в «Критеріях навчальних досягнень» [1, 45].

Під поняттям компетентнісний підхід розуміють спрямованість освітнього процесу на формування ключових та предметних компетентностей особистості.

Поняття «компетенція» традиційно вживається у значенні «коло повноважень», «компетентність» же пов'язується з обізнаністю, авторитетністю, кваліфікованістю. Тому доцільно в педагогіці користуватися саме терміном «компетентність».

На основі наведених визначень можемо підсумувати, що *математична компетентність* – це здатність учня до правильного розв'язання запропонованих задач та ситуацій, вирішення реальних життєвих ситуацій на основі глибоких і міцних знань із предмету, здобутих математичних навичок та умінь [2, 195].

Формування математичної компетентності учнів в умовах Нової української школи на уроках відбувається через опанування ними нових знань, умінь та навиків при вивченні математики. Поява позитивного та якісного результату навчання в учнів стимулює вчителів до використання діяльнісних технологій, методів та прийомів роботи з учнями на уроці і в позаурочний час, серед яких популярними є проблемне навчання, проектне навчання, особистісно-орієнтоване навчання, блочно-модульне навчання, інформаційні технології навчання.

Головне завдання вчителя початкових класів на уроці математики – це розвиток математичних здібностей і навичок учнів, підвищення престижу знань, формування математичних, ключових та міжпредметних компетенцій.

Складовими математичної компетентності є:

- *процедурна компетентність* – уміння розв'язувати типові математичні задачі;
- *логічна компетентність* – володіння дедуктивним методом доведення та спростування тверджень;

- *технологічна компетентність* – володіння сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями підтримки математичної діяльності;
- *дослідницька компетентність* – володіння методами дослідження соціально та індивідуально значущих завдань за допомогою ІКТ і математичних методів;
- *методологічна компетентність* – уміння оцінювати доцільність використання математичних методів і засобів ІКТ для розв'язання суспільно значущих задач [5, 116].

Ключовими компонентами математичної компетентності є:

- *мотиваційний;*
- *змістовний;*
- *дійовий.*

Основним алгоритмом формування математичної компетентності учнів початкової школи на уроках математики є:

- зв'язок навчання з життям (поєднання вивчення основ наук з різними видами праці, цінність для колективу, суспільства);
- мотивація на актуалізацію теми;
- формування системи знань, отриманих через розв'язання проблемних ситуацій та узагальнення фактичного матеріалу.
- формування особистої відповідальності за рівень знань та самоосвітньої діяльності;
- моніторинг, корекція розвитку особистості через виховання та самовиховання;
- формування вміння використовувати знання й особистий досвід через розв'язування ситуативних задач [4, 217].

Найважливішим видом діяльності на уроках математики є розв'язання задач. Причому, основна увага має бути спрямована на розвиток здатності учнів застосовувати отримані знання у життєвих ситуаціях.

Розв'язуючи математичну задачу, школяр знайомиться із ситуацією, що в ній описана, з математичною теорією, пізнає нові методи розв'язання або розділи математики. Інакше кажучи, розв'язуючи математичні задачі, учень набуває математичних знань, підвищує свою математичну культуру [6, 2].

Висновок. Отже, у формуванні математичної компетентності учнів Нової української школи істотно допомагають інтерактивні технології, метод проектів, нестандартні уроки з презентацією проведених досліджень з теми тощо.

На уроках математики учні повинні розв'язувати задачі, які спонукають думати, зіставляти різні методи, сприяють розвитку мислення і застосуванню різних способів вираження думки, здатності передбачати результат та знаходити шлях до розв'язання. Навчання математики має бути спрямоване на забезпечення в учнів розвитку процесів узагальнення, порівняння, конкретизації, абстрагування, аналізу та синтезу.

Головним завданням вчителя Нової української школи в процесі формування математичної компетентності учнів є мотивація дітей на прояв ініціативи та самостійності. Фактично вчитель має створити умови для «розвиваючого середовища», в якому забезпечуватиметься повномасштабне формування інтелектуальних, логічних, аналітичних та інших здібностей учнів.

Список використаних джерел:

1. Бевз Г.П. Методика викладання математики: навч. Посібник / Г.П. Бевз.–К.: Вища школа, 2009.–367 с.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С.У. Гончаренко. – К., 1997. – 399 с.
3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. — К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
4. Онопрієнко О. Сучасна початкова освіта: вектори розвитку [спеціальний випуск, присвячений 80-річчю університету] : зб. наук. праць. – Бердянськ : 2012. – С. 214–221.
5. Раков С.А. Математична освіта: компетентнісний підхід з використанням ІКТ : монографія / С.А. Раков. – Х. : Факт, 2005. – 360 с.
6. Ткаченко О.М. Формування компетентностей на уроках математики / О.М. Ткаченко, І.М. Кожевнікова, Л.П. Шатохіна // Математика в школах України. – 2014. – № 6 (414). – С. 2-3.

Науковий керівник: доцент Зорочкіна Т.С.